

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXXI.

Celovec, 4. velikega travna 1912.

Št. 18.

XXIII. mednarodni evharistični kongres na Dunaju.

Od 12. do 15. septembra t. l. se bo vršila na Dunaju slovesnost, kakršne še ni bilo, odkar obstoji naša država! Vršil se bo mednarodni evharistični kongres, to se pravi sijajni in velikanski shod katoličanov celega sveta v čast presvetemu Rešnjemu Telesu!

Svetovni evharistični shodi so najlepša prikazen v zgodovini naše sv. katoliške Cerkve v zadnjih desetletjih. Prvi tak shod se je vršil na Francoskem v Lille l. 1881.; in od tega leta naprej so se ponavljali skoro vsako leto v največjih mestih celega sveta. Taki shodi so bili že v Aziji, v Ameriki; zlasti pa v Evropi, in sicer na Francoskem, v Belgiji, v Švici, na Laškem, na Nemškem, na Angleškem, na Španskem. —

Pri vseh teh shodih so se zbrali v ogromnem številu verniki iz vseh delov sveta, vsakega stanu in poklica, obojnega spola in vsake starosti; zbrali so se kardinali, škofje in duhovniki — zbrali so se knezi, grofje, učenjaki in preprosti ljudje, kmetje in delavci, obrtniki in trgovci — vsi so se zbrali kot ena velika družina, in sicer da slavijo, povelečujejo in molijo očitno svojega Boga in Odrešenika, Jezusa Kristusa v najsvetejšem Zakramentu — le ena velika misel je prešinjala vse — Bog med nami!

In letos zboruje prvič mednarodni evharistični shod v Avstriji — v naši cesarski prestolnici, na Dunaju. —

Mednarodni evharistični shodi so se vsikdar sijajno obnesli; posebno slovesni so bili zadnji — l. 1908. v največjem evropskem mestu, v Londonu, l. 1909. v Kolinu, l. 1910. v Montrealu, l. 1911. v Madridu.

Ni dvoma, da tudi Avstrija ne bo zaostala, in kakor vse kaže, bo dunajski kongres nekaj velikanskega; saj je prevzel z veseljem naš presvetli cesar vrhovno pokroviteljstvo in sam se bo udeležil s svojim sijajnim dvorom te izvanredne slovesnosti. To je lep zgled, ki ga daje cesar svojim narodom — posnemali ga bodo Njemu iz srca vdani narodi, odzvali se bodo vsi katoliški narodi vabilom svojih škofov in se bodo udeležili shoda; nastopili bodo po svojih društvih in zastopnikih v slikovitih narodnih nošah in bodo tekmovali med seboj, kako bi vredno častili svojega Boga v najsvetejšem Zakramentu — svet bo videl, kako verni in pobožni so avstrijski narodi — tudi Avstrija z vsemi svojimi narodi ne bo zaostala za nobenim drugim narodom, kadar se gre za čast in slavo evharističnega Boga; spoznal bo lahko vsak, da še živi katoliška Avstrija!

Vabljeni so vsi narodi; povabljeni smo tudi mi Slovenci. Gotovo se bodo Slovenci mnogoštevilno udeležili shoda iz vseh škofij, kjerkoli biva slovenski rod; in tudi koroški Slovenci nočemo zaostati za drugimi; zato so pa tudi naš prevzvišeni knez in škof Baltazar z veseljem pozdravili naznanilo, da se tudi koroški Slovenci pripravljajo na shod in žele sestaviti slovenski odsek; prevzvišeni so imenovali z odlokom od 29. aprila 1912, št. 2332, prelata dr. Martina Ehrlich, profesorja bogoslovja, za načelnika tega odseka in pozvali so posebno „Slovensko krščansko socialno zvezo“, da ga podpira z vsemi močmi.

Podpisani odbor vabi torej vas, Slovence krške škofije, da se shoda udeležite v kar največjem številu; da, kjer vsi narodi Boga častijo, tam koroških Slovencev ne sme manjkati. Da! Naravnost slovesna, imponantna mora biti naša udeležba! Koroški Slovenci bodo imeli svoj poseben vlak.

Kako se bomo vneli ob pogledu na nepregledne množice iz celega sveta, ki bodo izkazovale čast Gospodu v najsvetejšem Zakramentu.

Morda nikoli več v življenju ne bomo videli kaj takega kakor letos na Dunaju — zato pa naj se razlega veseli klic povsod: letos na Dunaj, kdor le more, v proslavo Boga-človeka; pokažimo tudi koroški Slovenci iz vseh lepih naših pokrajin — iz Podjunske doline, iz Roža, iz Zilske, iz Kanalske doline — da smo tudi mi dobri katoličani in vneti častilci presvetega Rešnjega Telesa. —

Vrnili se bomo nazaj z Dunaja z novim navdušenjem, z novimi močmi — da se bomo borili za blagor našega ljudstva, kojega časna in večna sreča je le v živi veri v Jezusa Kristusa, ki biva domalega že dvetisoč let v najsvetejšem Zakramentu med nami.

Celovec, dne 1. majnika 1912.

Pripravljalni odbor (slovenski odsek) za evharistični kongres v krški škofiji:

Častno predsedstvo:

Dr. Jožef Somer
stolni kanonik.

Janez Vidovic
kn.-šk. kancelar in kanonik.

Martin Kovač
stolni vikar.

Dr. Janko Brejc
odvetnik.

Prelat dr. Martin Ehrlich
profesor bogoslovja — načelnik.

Dr. Rožič Valentin
predsednik „Sl. kršč. soc. zveze“.

Msgr. Valentin Podgorc
tajnik „Družbe sv. Mohorja“.

Dr. Rok Jesenko
koncipijent.

Dr. Lambert Ehrlich
profesor bogoslovja.

Franc Smodej
urednik.

Valentin Limpel
predsednik sodalitete SS. Cordis.

Franc Lasser
kn.-šk. tajnik.

Dnevne novice in dopisi.

Kako naši uradi pačijo slovenska imena. Znano je, da gotovi nemškonacionalni kričači očitajo slovenski duhovščini, in to seve po krivici, da ponareja imena v rojstnih maticah. Da, znani so na Koroškem celo slučajni, da so okrajna glavarstva, ozirajoč se na tozadevne neutemeljene pritožbe od strani nemških nacionalcev, poslala komisarja v župnijski urad slovenski, da je tam uvedel radi tega preiskavo rojstnih matrik. Poglejmo pa sedaj, kako znajo naši slavni deželni uradi grdo pačiti slovenska imena. Slovenski krčmar Val. Kraševac v Vogrčah je nedavno dobil od urada deželnih naklad v Celovcu plačilni nalog z naslovom: »Herrn V. Krassovitsch.« Torej iz slovenskega Kraševca naredili so germana Krassovitscha, akoravno je bilo dotičnemu uradu ime Kraševac dobro znano. G. Kraševac je poslal tisti plačilni nalog nazaj z opombo, da Krassovitscha ne pozna. Nato pa je dobil drugo pismo, v katerem se je pisava njegovega imena popravila v toliko, da so ga prekrstili v »Krasoveč«. Tako pačijo naši uradi lepa slovenska imena, potem pa stikajo po župniščih ter preganjajo župnike in provizorje radi »ponarejanja« slovenskih imen. Gospodje! Pometite vendar enkrat pošteno pred svojim pragom, potem se šele brigajte za druge!

Šolske vesti. Deželni šolski svet je dovolil ustanovitev excurrando-šole v Šmoliču in poveril pouk naduč. J. Gabronu v Šmarjeti v R.; srednješolcem, učiteljiščnicam in liceistinjam je dovolil, udeležiti se »cvetličnega dneva« v Celovcu in v okolici, kjer bodo v nedeljo, dne 5. majnika, prodajali cvetlice v prid revnim šolarkam. Dovolil je tudi excurrando-pouk na šoli v Žvabeku, ki ga bo oskrboval učitelj pri Božjem grobu. Sistiraj je tudi nove volitve krajnega šolskega sveta v Selah. Torej skoro same čedne stvari!

Sodalitas ss. Cordis J. ima v četrtek, dne 9. majnika, svoj mesečni sestanek ob pol dveh pri Trabesingerju. Na sestanku se bo razpravljalo tudi o pripravah za udeležbo pri evharističnem kongresu na Dunaju.

Umrla je v Celovcu zasebnica gospa Katarina Prosen, stara 82 let.

Ljubljanski gledališki igralci so v Celovcu v hotelu Trabesinger uprizorili dne 26. m. m. burko »Nebesa na zemlji«. Udeležba je bila razmeroma dobra. Igrali so izborna. Občinstvo se je enkrat pošteno nasmejalo in pač nobenemu ni bilo žal, ki je prišel k predstavi.

Celovec. Lepo število slovenskih delavcev in njihovih prijateljev je došlo dne 27. m. m. na shod celovškega delavskega društva. Govorila sta gg. Smodelj in dr. Jensenko. Za zabavo so skrbeli neutrudljivi

tamburaši in pevci. Delavsko društvo zna na svojih shodih združiti vedno koristno z zabavnim. Na skorajšnje zopetno svidenje!

Smrt pod električno. Kovaški pomočnik Rom, doma iz Blatograda, si je dne 29. apr. kupil kolo. Proti poldnevju se je peljal ž njim po Celovcu. Srečal je dva biciklista, ki sta vsak svoje kolo tiščala, in se je hotel izogniti. Ker je bil šele začetnik in se še ni znal dobro peljati, je podrl enega na tla. V istem hipu je privozila električna in ga vrgla ob tla, kjer je obležal nezavesten. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je ob 1. uri izdihnil, kakor se sliši, menda brez pravočasne zdravniške pomoči.

Ob roko. Pri podavanju krme v rezalni stroj je 26. aprila rezalo vjelo desno roko hlapcu Matiju Jenul, ki je služil pri posestniku Janezu Unterbergerju v Cirkovcih v šmohorskem okraju. Odrezalo mu je popolnoma desnico pri sklepu in kazalec na levici.

Nesreča pri drvarenju. Pri drvarenju je izpodletela sekira drvarju Marku Hoferju iz Bierbauma, ko je obsekaval deblo. Ranil se je nevarno na kolenu.

Požar. Hlev je pogorel dne 26. aprila posestniku Jak. Haschu p. d. Tulu v Sonnerbergu pri Osojah. Požar je nastal ponoči in je nastal menda vsled neprevidnosti domačega hlapca. Škoda znaša okrog 10.000 K. Posestnik je bil zavarovan za 6000 K.

Tatvina. Posestniku Petru Veberniku v Št. Petru pri Celovcu je bilo iz prekaževalnice ukradenih 80 klobas, ki so bile tam šele štiri dni. Dne 26. aprila je nekdo našel na Križni gori blizu Zlepejeve pivovarne v grmovju skrit rjav nahrbtnik s 44 klobasami, ki so že dišale in ki jih je Vebernik spoznal za svoje. Tatvine je osumljen dninar Franc Kramer, ki je sedaj v preiskavi pri deželnem sodišču zaradi več mesnih tatvin in ki so ga na večer tatvine opazili pred Vebernikovo hišo.

Romarski vlak na Sv. Goro pri Gorici*) dne 20. in 21. aprila je bil vsestransko pomemben. Po številu se ga je udeležilo okoli 800 Rožanov; vreme je bilo kar najbolj ugodno; vsi pa so bili židane volje. Ko je vozil vlak s svojimi 20 vozovi od Svetne vasi v Področico, so ga pozdravljali doma ostali z navdušenim veseljem; saj še nikoli niso bili Korošci v tolikem številu skupaj na potovanju. Reda so se vsi izborna držali, tako v vlaku kakor v Gorici in na Sv. Gori, kjer so nas očetje frančiškani sprejeli res z bratskim veseljem jugoslovanskih misionarjev. Vsa vrata so nam odprli in poskrbeli za prenočišča. Noč je bila topla in drugo jutro nas je pozdravilo toplo goriško solnce. Jutro je bilo kakor nalašč ustvar-

*) Za prejšnjo številko žal prepozno došlo. Ured.

jeno za navduševanje. Pa zares, ko se je po veliki maši, katero je dala Zveza brati za romarje, naznanilo, naj se zberejo na trati za cerkvijo vsi romarji, so se udeležili polnoštevno shoda, ki naj bi zaključil pobožnosti na Sv. Gori. G. dr. Arnejc je napravil kratek, a navduševalen nagovor. Besede so zvenele čez množico in se prav s sveto silo oprijele src. Govoril je o hvaležnosti do Boga, ki nam je podaril tako lepo vreme, o hvaležnosti do očetov frančiškanov, ki so ovenčali Marijin oltar in nas pozdravili z vso milo slovensko ljubeznijo; hvaležnosti »Slov. kršč.-soc. zvezi«, ki nas zbira kot krščanska mati slovenskega naroda na romanju in v svojih društvih. Njen klic nam mora postati domač materin klic, kojemu se vedno odzovem z veseljem in ljubeznijo! Pravil je o četrti zapovedi, ki prinese srečo in veselje; Rožani ljubimo svoj Rož, iz katerega nas preganjajo, pa le vračajmo se vedno iznova v naš Rož! Saj so nas že od nekdanj podili iz njega naši rodni sovražniki, a smo le še tam; tudi Miklovo Zalo so zapodili iz Roža, a tudi ta Rožanka se je vrnila. Vrnimo se tudi mi, a z našo materjo Marijo v srcu. Ko je sv. Hiacint bežal pred Tatari, ki so napadli mesto Kijev na Ruskem, je najprej šel v cerkev po Najsvetejši, da bi je rešil. Poskril je Najsvetejši pod obleko in hotel hitro uiti besnemu sovražniku. Tu pa je zadaj v cerkvi na stenskem oltarju stal mramornat kip svete Matere božje. Ko sveti Hiacint hiti mimo tega kipa, sliši besedo: »Moj sin Hiacint, vzemi me seboj!« Nato se začudi: »Kako naj te ponesem, ko si pretežka zame!« In Marija: »Vzemi me; moj sin ti bo pomagal nositi težo!« In Hiacint vzame jokaje se kip z eno roko raz oltar in držeč z drugo sveto Rešnjo Telo, ni čutil nobene teže in lahkim potom je prekoračil reko Dnjepr, dokler ni postavil kipa v Krakovem zopet na oltar, kjer je še danes videti. Vzemi me seboj, materino ljubezen do mene, svoje matere, do svoje matere slovenske. Moj sin Slovenec, ne zabi me, nikar ne prepusti svoje matere Tatarom, ampak vzemi jo seboj, v svojem srcu jo skrij in brani in ne zaničuj je nikar. — Te besede so nas globoko ganile. Navdušenja polni smo hiteli nazaj v cerkev, vzeli slovo od svoje matere in z odločnim sklepom zapustili sveti hram: Ne pozabimo svoje matere nikdar! Kako radi smo se vračali domov v svoj Rož! Z veseljem in navdušenjem, da ostanemo Rožani svoji materi udani.

Namesto venca na grob pokojnemu vladnemu svetniku dr. Jak. Sketu so darovali Podpornemu društvu za slovenske dijake Koroške: g. Fran Sadnikar, trgovec v Celovcu, 20 K; g. dr. Valentin Rožič, odbornik Mohorjeve družbe v Celovcu, 10 K; podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ce-

Podlistek.

Chava Rubin.

Poljsko napisal Aleksander Świętochowski.
Poslovenil Ratiški.

(Dalje.)

»Ali si čul, ali si čul,« je prisopihala načelnica v uradno sobo svojega moža, »poštar je zapodil Frana in na njegovo mesto vzel Simhovo, prodajalko jeseter.«

»Ravnokar je prišla od njega ovadba, da je Fran kradel in zahteva, da ga zaprem.«

»Norca se bode delal iz tebe, če to storiš. Ali si pozabil, kako te je ta Chrzastkiewicz razžalil vpričo okrajnega načelnika? Ali mu verjameš, da je Fran kradel na pošti? In poleg tega še ta židinja, ki se je včeraj predrznila prinesiti polovico jesetre, ob katero si je davkarica obrisala nos! Stori, kar hočeš, jaz sem Frana vzela že za hlapca.«

»In če je v resnici tat?« je odvrnil načelnik.

»Pri nas ne bo — sicer se moraš postaviti.«

In načelnik se je res postavil, ni dal prijati Frana, temveč vzel ga je za svojega

slugo. Fran ni bil eden onih, ki se dado hitro spraviti s pota, in to tem manj je mogel kaj takega dovoliti, ko ga je varovala močna načelnikova roka, ali boljše rečeno, načelnčina. Ker je gotovo vedel za vse poštarjeve skrivnosti, si je bil svest, da ne bode poštar obesil njegovega prestopka na veliki zvon. Raditega ni samo sklenil kljubovati, temveč tudi maščevati se nad židinjjo, ki je zavzela njegovo mesto in za katero je sumil, da je izdala odpiranje pisem v krčmi. Pravičnost nam narekuje, da so bili vzroki, s katerimi je motiviral svojo jezo, popolnoma rodoljubni, skoro bi se moglo reči, črpani iz učenih knjig, izdanih v svrhu, da se uniči židovstvo. Prava svetloba prodre večkrat v najgloblje ljudske mase. Najboljši dokaz nudi ravno Fran, ki gotovo še ni čital nobene antisemitske knjige, a kljub temu je čutil navdušenje, prikladno za ta posel.

»Naj vrag vzame delo,« je dejal svojemu drugu; »nisem danes padel s hruške, našel sem delo in našel ga bom povsod. Ali, da mi taka-le židinja odje kruh, je sramota za ljudi.«

»Ali jo bode obdržal?«

»Seveda, ali misliš, da njemu ne bode ničesar ostalo? Jaz sem v svoj žep vtaknil sam svojo lastnino, kar sem zaslužil; a ona bode morala z njim deliti. Rekel je, da

sem okradel pošto, ker hoteli so se me znebiti, ker sem poštenjak, ki sem točno opravljal svoje delo,«

»To je vsem znano.«

»Ah, ti židje! Kopriva nikjer ne pozebe. To zalego bi se moralo nagnati v Vislo in jo potopiti.«

»Popolnoma prav!«

»Kamorkoli greš, povsod je žid za hrbtom.«

»Več nego eden!«

»Ne bom pozabil babe; jo bom že spravil s pota!«

Nevedoč za te groznje je raznašala Chava pisma, pri tem ni opustila svoje branjarije, katera ji je donašala včasih dnevno tudi do pol rublja. Čeprav je zastoj čakala na pismo za Polanovko, kjer se je dajalo po Franovih besedah rubelj nagrade, vendar je dobila mnogo nagrade. Najboljši dokaz so doprinašali rdeči obrazi njenih otrok, ki so dvakrat na dan gorko jedli in tudi mala denarnica, katero je nosila Chava na prsih pod obleko. V tej denarnici je bilo deset prihranjenih rubljev, ki so bili namenjeni za novo obleko vseh šestih Rubinov. Potem posebej šest, ker se je Chava tudi odločila kupiti svojemu možu novo nočno suknjo, po kateri je že toliko časa hrepenel. (Konec prih.)

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko »Elsa-kroglice«. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

lovcu 25 K; Borovska puškarna Peter Wernig v Borovljah 25 K; skupaj 80 K. — Vsem najlepša hvala za dar!

Hudo operacijo na vratu je v sanatoriju križnih sester v Celovcu srečno prestal č. g. Ivan Schuster, župnik iz Sveč v Rožu.

Romanje na Sveto goro. V drugič so pohoditelji dne 28. aprila koroški Slovenci na Sveto goro pri Gorici, in sicer so bili romarji iz Ziljske in Kanalske doline, iz okolice Podkloštra in Beljaka. — Največ udeležencev je bilo iz Ukev, Žabnic in iz Štebnalošča. Ze kar začetkoma je vladalo med romarji najboljše razpoloženje. Bili smo vsi takorekoč eno srce in ena duša. Z vseh vozov so se razlegale vesele pesmi, in slovenski znaki ter slovenske zastavice so jasno govorile, da se vozijo Slovenci proti jugu. Iz Solkana smo se razvrstili v procesijo ter smo se v skupni molitvi bližali slavni Marijini cerkvi. Pred cerkvijo je vlč. o. gvardijan Luzar romarje slovesno sprejel ter jih peljal v cerkev. Drugi dan je č. g. kaplan Zel iz Dvora v izvrstni pridigi vnel srca koroških romarjev. Cela prireditev je dosegla višek s tem, da je prišlo slovensko katoliško delavsko društvo iz Gorice na Sveto goro in da smo Korošci imeli z brati Goričani velik skupen shod za cerkvijo. Omeniti moramo posebno Ukljane, ki so neprenehoma peli! Se pač vidi, da so s planin doma! Pevke iz Melvič so nam pa pri procesiji lepo in ganljivo pele. Ko smo se vračali na Koroško, smo vsi rekli: Na tako lepem romanju pa še nismo bili! Drugo pot zopet gremo, kadar nas bo vabila »Slovenska kršč.-socialna zveza«.

Od c. kr. državne železnice. Na neko priložbo je c. kr. ravnateljstvo v Beljaku odgovorilo: »V Celovcu in v Gospi-sveti slovenščina ni deželno-običajna in torej c. kr. uradnikom na celovških kolodvorih ni treba znati slovensko ter poznati postaj, ker so Nemci v večini.« — »Germanska rešitev« se je odposlala državnemu poslancu g. Grafenauerju.

Ponesrečil se je 24. aprila osemletni šolar Jožef Nagelschmied iz Žabnic, ko je šel nabirat rože. Padel je s pečine kakih 30 m globoko in se tako poškodoval, da je na mestu umrl.

Pod gnojem se je zadušil 27. aprila šestnajstletni hlapec Matija Ahac v Št. Petru pri Tigrčah. Vozil je gnoj in prišel po lastni krivdi pod gnoj, kjer se je zadušil.

Izginil in nato ustrelil se je v Hamburgu trgovec Gustav Prosch iz Trbiža. Naenkrat ga je zmanjkalo v Trbižu. Ljudje so si šepetali, da ni bilo pri posojilnici vse v redu, da pa je izjavil župan Dreyhorst, da bo vse poravnal, karkoli bi kje manjkalo. Čez nekaj dni je došlo poročilo iz Hamburga, da se je Prosch ustrelil tam. Prosch je bil nemško-nacionalni veljak, odbornik deželnega kulturnega sveta, bil je zaupnik nemško-nacionalne stranke ter je imel poleg Dreyhorsta povsod prvo besedo; beljaški okrajni glavar Schuster ga je svojčas imenoval za administratorja šole v Ukvah, ko je razpustil tamošnji krajni šolski svet.

Ljubljanska policija podržavljena. Po posredovanju deželnega glavarja dr. Šustersiča je vlada privolila, da bo plačevalo mesto za podržavljenico policijo 80.000 K in ne 130.000 K, kakor je vlada najprej zahtevala.

Slovensko planinsko društvo. Na občnem zboru S. P. D. v Ljubljani, ki se je vršil dne 27. aprila, je bil prvič tudi zastopnik vojaštva, major 27. domobranskega gorskega polka g. Jeglič, ki se je udeležil zborovanja po naročilu polkovnega poveljništva, ker je domobransko ministrstvo dovolilo, da naj pristopi domač gorski polk kot podpornik in častniki kot člani Slovenskemu planinskemu društvu. Predsednik dr. Tomišek je vojaškega zastopnika toplo pozdravil in izjavil, da dejstvo, da se društvu pridružujejo branitelji naših gorâ proti zunanemu sovražniku, dokazuje uspešno delo S. P. D., ki ga v javnosti ni mogoče prezirati. G. major Jeglič se je zahvalil za pozdrav predsednika ter povdarjal, da ima nalogo zastopati na zborovanju 27. domobranski polk, ki je navezan na Slovensko planinsko društvo, ker ima ravno to društvo največ gorskih koč tamkaj, kjer je določen delokrog polku. Prosil je podpore vojaštvu od strani društva, obenem pa izjavil, da je polk vedno pripravljen pomagati pri gradnji koč ali potov, bodisi s koži, bodisi z moštvom. —

To je vsekako zanimiv pojav, ki ga more javnost z največjim veseljem pozdraviti. Občni zbor je izrekel polno priznanje gosp. učitelju Kunaverju, brez katerega bi ob znani nesreči na Stolu obžalovalo še sedem drugih rodbin smrt v svoji sredi. Osrednji odbor je priporočil g. Kunaverja deželnemu predsedstvu v posebno odlikovanje.

Hrvaška dobrotnica — umrla. V Zagrebu je pretekli petek umrla grofica Klotilda Buratti, rojena baronica Vraniczany-Dobrinović, v 75. letu starosti. Hrvaška rodoljubkinja je določila v oporoki svoje premoženje v sledeče namene: 1. zgodovinsko hišo na trgu sv. Katarine št. 6 v Zagrebu je zapustila občini mesta Zagreb; 2. 200.000 K za osnovanje štirih ustanov za štiri srednješolce do zvršetka njihovih študij; 3. 20.000 kron za medicinsko fakulteto na zagrebškem vseučilišču; 4. 20.000 K Jugoslovanski akademiji v Zagrebu; 5. 3000 K gospodinskemu društvu v Zagrebu za vzdrževanje najdenišnice; 6. 3000 K za Jelisavino društvo za naobrazbo žensk v Zagrebu; 7. 2000 kron za ubožce mesta Zagreba; 8. 2000 kron za uboge mesta Karlovec; 9. 2000 K pevskega društvu »Kolo« v Zagrebu; 10. 1000 kron ljudski kuhinji v Zagrebu; 11. 1000 K društvu »Uboški dom« v Zagrebu. Plemenita pokojnica si je s tem postavila trajen spomenik med hrvatskim narodom.

Slovenski potniki na »Titanicu«. O slovenskih potnikih na »Titanicu« se nam poroča, da se je otel Franc Karun z Milj pri Senčurju, ki je v rešilni čoln spravlil svojo petletno hčerko Ano in tudi sam tam ostal. Utonil pa je kovač Janez Mrkun z Bele pri Predvoru, ker ga niso spustili v čoln.

Sveče. (Poroka. — Smrt. — Bolezen.) V sveti zakonski stan sta stopila dne 28. aprila Martin Einspieler, p. d. Ladinjak, v Ladinah, in Ivana Serajnik, p. dr. Olipcova, na Sinah. Oba sta iz vrlih narodnih hiš. Na mnoga leta! — Neizprosna jetika je pobrala šele 19 let staro Leno Rac, p. d. Kuraševu, v Svečah. — Med otroci je začela razsajati škrlatica; šolski pouk je ustavljen.

Št. Ilj. (Smrt.) V četrtek dne 25. aprila smo ob veličastni udeležbi spremili k zadnjemu počitku vrlega krščanskega slovenskega moža Janeza Spendirja. Rajni je bil eden izmed malo izvoljenih, ki je ljubil krščansko vero in svoj materini jezik nad vse, neustrašeno se je bojeval za naše pravice. Njegova spoštovana družina nam očitno kaže, da je bil rajni tudi dober vzgojitelj svojih otrok. Znan je bil tudi daleč naokoli kot dobro izurjen kovač. Bodj mu slovenska zemlja lahka! — Rodbini ob bridki izgubi svojega ljubega očeta naše iskreno sožalje!

Šmarjeta pri Velikovcu. (Dopisniku v »Freie Stimmen« v odgovor.) Ali veš, kako nesramno laž si zapisal v svoj »Leibblattl«? Trdiš: V nedeljo se je župnik na prižnici hudoval nad tem, da nasprotniki o cerkvenem petju zaničljivo govorijo. In še pristaviš: Če bi hotel kdo trditi, da je cerkveno petje lepo, ta ali nima ušes, ali pa pevcev nikoli ne sliši. Prva trditev je nesramna laž, druga pa krivično zasramovanje našega cerkvenega pevskega zbora, ki se je ravno zadnji leti zelo izuril, da sedaj prav dobro poje. Seveda dopisnik učiteljskega lista »Freie Stimmen« ne more vedeti, kako pojejo zadnji čas naši pevci, ker jih »nikoli ne sliši«. Tisto ne, da bi dopisnik ne imel ušes. Morda ima bolj kratka, da bi bilo prav primerno mu jih za njegov nesramni napad malo podaljšati. Tako bi dobila tudi ušesa njegovi oslovski pameti primernejšo podobo. Zakaj torej dopisnik v »Freie Stimmen« ne more slišati naših pevcev? Zato, ker ga nikoli v cerkev ni. Naši cerkveni pevci pojejo namreč v cerkvi, dopisuna pa boš zastoj iskal v cerkvi tudi ob največjih praznikih. Zato tudi ne sliši, kaj župnik v cerkvi govori. Potem pa take laži spravlja v svoj list, kakor je zgoraj imenovana. Župnik je na prižnici povedal, da nasprotniki hočejo nekatere pevke odtrgati od pevskega zbora. To pa ravno zato, ker se jezijo nasprotniki nad lepim petjem v cerkvi. Kje si torej dopisun »pobasal« zgoraj imenovano laž? — Cerkevno petje ti ne dopade? Ali znaš ti bolje? Ali si ti prvi pevec šmarješkega pustnega pevskega zbora, ki se pokaže le o pustnem času, kadar pustjaki pojejo? — Ali bi bil ti tako prijazen, pa bi, namesto

da zasramuješ naše pevce, daroval par desetakov za naš orgelski fond? — In še nekaj. Oba šmarješka učitelja, ki se kažeta po gostilnah s svojim petjem, bi tudi lahko pomagala še bolj zboljšati cerkveno petje. Kako lepo bi bilo, ko bi jih videli vsako nedeljo med cerkvenimi pevci z notami v rokah. Zakaj pa ni tako? Kdor je vnet za čast božjo, tudi kaj takega stori. V Št. Boštjanu smo slišali, kako lepo je g. nadučitelj orglal na koru. — Tudi bi lahko naučila v šoli posebno deklice kako slovensko cerkveno pesem. Sedaj pa se že v prvem razredu šestdo desetletni otroci mučijo z nemškim petjem. Slovenske pesmi se niso naučili še nobene, četudi so sami slovenski otroci. Ali ni naša šola dvojezična? Cerkevne pesmi tudi ne znajo nobene, razun »Stille Nacht«. Ta pa vendar ni za celo leto. Šolska postava koroška pa ukazuje, da morajo učitelji učiti otroke posebno domoljubnih, narodnih in cerkvenih pesmi. Glej, slavni dopisnik! Ko bi se otroci učili cerkvenih pesmi že v šoli, ko bi nadalje učitelji ob nedeljah pomagali na koru, bi se pa morda zboljšalo cerkveno petje. Tudi bi župnik ne imel vzroka govoriti o nasprotnikih cerkvenega petja. Toliko v odgovor. — Ivan Dolinar, župnik.

Velikovec. Občni zbor kat. izobraževalnega društva v Velikovcu se je pretečeno nedeljo popoldne prav lepo izvršil. Dr. Rožič je govoril o dolžnostih članov, ki jih imajo do društva ter jih pozival k vztrajnosti in požrtvovalnosti za društveno delovanje. G. Kriegl je govoril o naših največjih sovražnikih ter na kratko članom naslikal »fortšritlerje« in rdečkarje. Po govorih so uprizorili igro »Pri gospôdi«.

Šmihel nad Pliberkom. Nenadoma je tukaj umrl 30. aprila velespoštovani gospod Jožef Kraut, veleposestnik na Bistrici. Za njim ne žaluje samo žena, otroci, bratje in sestre, ampak tudi cela občina Bistrica, kateri je rajni stal na čelu kot vzoren gospodar in značajan mož narodnjak. Naj v miru počiva!

V Dalečah (Töltschach) pri Gospi Sveti je prišlo vse na boben. Živina, krma in preničnine so bile že po sodnijski dražbi razprodane, v kratkem pridejo na vrsto grad, hiša in nova velika opekarna, katere zidovje je stalo baje 70.000 kron in ki je pravzaprav vzrok poloma. Mož-posestnik je zbežal naprej, da bi ne bil priča strašnega prizora, žena pa, ko je videla, kako se vse reči dober kup prodajajo, je omedlela in so morali poklicati zdravnika. Bluhova družina je poštena in dobra.

Št. Rupert pri Velikovcu. (Versko gibanje) se je pri nas vsled ustanovitve tretjega reda sv. Frančiška in dekliške Marijine družbe zelo oživilo. Tretji red, ki je bil v naši župniji lani o Veliki noči vpeljan, se prav živahno razvija. Vseh udov, ki so raztreseni po celi naši velikovski dekaniji, šteje 71; od teh je 33 starih udov, nanovo je pristopilo 38 udov; po spolu je 5 moških in 66 žensk. Po župnijah je iz velikovške župnije 10 udov, iz šentrupertske 22, iz šmarješke 4, iz voberske 1, iz šentštefanske 1, iz klosterske 9, iz dješke 2, iz šentpeterske 19 in iz ruške 3 udje. Društveni shod se vrši vsako zadnjo nedeljo v mescu ob 2. uri popoldne z nagovorom. Tri članice so kupile veliko podobo sv. Frančiška za redovni oltar. Naslikal jo je prav lepo slikar Medard Skuk iz Podapa pri Doberlivasi, stala je 27 kron. Darovalkam prisrčna hvala! — Na večje ovire je zadela dekliška Marijina družba, ki se je ustanovila dne 8. decembra, kateri je pa pristopilo samo 16 deklet. Ali resni nastop naših Marijinih hčerâ, ki se polnoštevilno udeležujejo mesečnega shoda, ki se redno vrši vsako prvo nedeljo pred popoldansko službo božjo v tukajšnji prekrasni stranski kapelici sv. Alojzija, in vse, kakor tudi novinke, vsak mesec prejemajo sv. zakramente, je premagal strah pred svetom tudi pri drugih dekletih. Na nedeljo po godu sv. Alojzija bo zopet 12 deklet sprejetih v Marijino družbo. Tudi svojo družbino zastavo si mislijo Marijine hčere naročiti. V ta namen nameravajo po naši župniji pobirati milodarov in so farani naprošeni, vrlim dekletam nakloniti prostovoljne prispevke.

Št. Rupert pri Velikovcu. (Izprememba pri posestvih.) V zadnjem času je bilo več posestev v naši župniji pro-

danih. Drevnikovo kmetijo pri Sv. Neži je za 11.400 kron kupila Cecilija Napečnik, pd. Senčnica na Olšenici. Slednja je prodala svoje posestvo Leopoldu Kovaču, čevljar-skemu mojstru v Velikovcu za 3800 kron. Lepo in veliko Pušlovo kmetijo na Ruštatju je pa za 38.000 kron kupil velikovski veleposetnik in trgovec E. Strauss.

Grabštanj. (O šoli.) Naš nadučitelj Leks je šel eno leto na dopust in namestuje ga g. Kropf, ki ne zna nič slovensko. Torej je imel »Mir« vendar le prav, ko je trdil, da se v prvem razredu nič ne poučuje slovensko. No, naši liberalci bodo sčasoma res »Nürnbergtrahtar« vpeljali. Kaj ne, gosp. Kulterer p. d. Vivarik? Sam celovski »linter« vam je vdahnil nemško šolo. Toda vaši potomci vam ne bodo za to hvaležni, ker ne bodo znali prav nobenega jezika. — Bodo pač »kazali«.

Žitaravas. Shod društva »Trta« minulega meseca se je izborna obnesel. Dvorana je bila prenapolnjena. Omeniti imam posebno častno udeležbo iz Dobrlevasi. Pa je bilo tudi lepo. Naravnost krasen je bil govor, v katerem je razlagal in slikal prav živo vlč. g. Katnik, kaplan iz Dobrlevasi, namen in pomen iger. Zato pa je potem priznalo ginljiva igra »Lurška pastirica«, s katero so nas naša dekleta naravnost presenetile, napravila na navzoče tak vtis, da jo bodo morale še enkrat igrati, in sicer na križno nedeljo. Lepa hvala tudi pevcem iz Dobrlevasi, kateri so nas potem kratkočasili.

Dobrlavas. Dne 28. aprila vršil se je v tukajšnjem »Narodnem domu« občni zbor »Hranilnice in posojilnice v Sinčivasi« za XXII. upravno leto. Prometa izkazuje posojilnica za preteklo leto 323.385 K 52 vin. Čistega dobička je napravila 2609 K 92 vin., od katerega se je razdelilo nad 900 K v dobre namene, in sicer: 200 K podružnici deželnega kulturnega sveta v Št. Vidu, enaki podružnici v Št. Kancjanu 100 K, Živinorejski zadrugi v Žitarivasi 50 K, za Društveni dom v Žitarivasi 50 K, za slovenske knjige šolam v Št. Primožu, Št. Kancjanu in Dobrlevasi 150 K, socialni zvezi v Celovcu 50 K, Straži 30 K, za cerkveni stolp v Sinčivasi 50 K itd., itd. Iz tega poročila se torej razvidi, da naše posojilnice kljub vsem spletkam nasprotnikov vendar dobro delujejo, naj bi tudi naši ljudje spoznali, da imajo le od domačih zavodov pričakovati pomoči. Za načelnika je bil izvoljen za dobo treh let g. Jurij Rutar, posestnik v Malčapah, kateri je deloval že prej kot odbornik več let v uradu, nanovo pa je bil izvoljen v odbor vlč. g. Ulbig, župnik v Kazazah. Ker pride z g. Ulbingom nova izvrstna in zanesljiva moč v urad, se pričakuje, da se bodo ljudje oklenili še z večjim zaupanjem tega za ves dobrlovaški okraj pomenljivega zavoda, kateri ima sedaj že 25.000 K rezervnega zaklada in šteje ob koncu leta 1911 nad 700 članov.

Zilska Bistrica. Dne 21. m. m. so ponovila dekleta tukajšnje Marijine družbe podučno ljudsko igro »Sveta Neža«. Ob precejšnji udeležbi občinstva je domači župnik č. g. Warmuth pristrčno pozdravil vse došle in v daljših besedah obrazložil igro ter stavil junakinjo sv. Nežo za vzgled zlasti mladini, da se ohrani na površini v času, ko se od vseh strani najbolj zaganjajo vanjo pogubni valovi, da ostane neomadeževana, plemenita in zvesta svojim vzorom ter tudi druge navaja na pot čednostnega in krepostnega življenja. Nato so uprizorila zavedna dekleta prelepo igro tako popolno, da si mislil, da imaš pred seboj igralke po pokliču. Bilo je vse naravno, neprisiljeno, zamišljeno, in lepa slovenska beseda je tekla tako gladko, da si se čudil, kako morejo govoriti tako pravilno in blagodoneče ljudje, ki niso imeli nikdar te sreče, da bi bili uživali v svoji nežni dobi poduka v šoli v svoji materinščini. Vse igralke so častno rešile svoje vloge. Najbolj pa sta se odlikovali brezdvomno hčerka domačega gostilničarja Hrepčeva Lenka v vlogi Klavdije in pa Katreca Pip v vlogi sv. Neže. O bistriškem organistu g. Pipu pa naj izrečemo kratko sodbo: ta nadarjeni igralec spada na gledališki oder v kakem večjem mestu. Z vidnim zadovoljstvom so ljudje zapuščali gledališke prostore; mi pa kličemo: Slovenci, posebno mladeniči in dekleta, oklenite se svojega izobraževalnega društva, ki ima namen podučevati in vzgojevati iz vas značaje, obkarterih se morajo razbiti vsi poskusi nasprot-

nikov Boga in naroda našega. Na skorajšnje svidenje v izobraževalnem društvu.

Iskrena zahvala. Povodom po slavni c. kr. deželni vladi koroški tukajšnjim č. šolskim sestram v okrajnih glavarstvih Wolfsberg in Velikovec in v okrajni sodnji Borovlje v svrhu ustanovitve gospodinjske šole dovoljene in zdaj končane zbirke se v imenu č. sester vsem preblagim p. n. dobrotnikom za vse njim blagohotno naklonjene darove najpristrčneje zahvaljujem. Še posebno iskreno zahvalo izrekam svojim č. gg. duhovnim sobratom, ki niso samo zbirko z lece oznanili, ampak tudi č. šolske sestre vsestransko podpirali. Bog plati stoterno! — V Št. Rupertu pri Velikovcu, dne 30. malega travna 1912. — France Treiber, župnik.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo Steckenpferd-lilijno mlečnato milo od tvrdke Bergmann & Co. v Dečinu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

Politične vesti.

Volitve na Dunaju. Zmaga krščanskih socialcev.

Vsa avstrijska politična javnost je z velikim zanimanjem pričakovala izida volitev v občinski svet dunajski. Nasprotniki krščanske misli so nekaj časa sem vpili o bodočim porazu krščanskih socialcev. Na papirju so jih že popolnoma porazili. Toda kakšno razočaranje! Izid volitev je pokazal, da je krščanskosocialna misel v ljudstvu globoko vkoreninjena in je niso zatrli ne židovski svobodomisleci, ne napredujoča socialna demokracija, pa tudi ne breznačajneži, koristolovci v lastni stranki, ki so po smrti dr. Luegerja skočili lastni stranki in hrbet in se izneverili krščanskosocialnemu taboru. Čeravno krščanskosocialna stranka ni docela zvesta svojemu programu, v narodnem oziru ne sledi slavnemu dr. Luegerju in dela Čehom na Dunaju krivice, se njenih uspehov vendar prav odkritosrčno veselimo! Saj so volitve na Dunaju velikanskega pomena za celo državo! Če bi se bilo židovskim liberalcem in socialnim demokratom posrečilo poraziti krščanske socialce tako, kakor so se prej širokoustili, bi bil nemškimi nacionalcem in raznim svobodomislecem na jugu zrasel greben. Nemškonacionalni napuh bi bili hudo občutili tudi koroški Slovenci. Saj je ravno za koroške nemške nacionalce značilno, da so se po svojih glasilih zavzemali za židovske svobodomislece na Dunaju, češ, da je na Dunaju kompromis med krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci zoper židovske svobodomislece in socialne demokrate izključen. Dunajski nemški nacionalci pa se seveda na koroške svoje brate niso prav nič ozirali in so pri ožjih volitvah volili krščanske socialce.

Pri ožjih volitvah v četrti skupini so od 11 mandatov priborili krščanski socialci zase 7 mandatov, socialni demokratje in židovski svobodomisleci le en sam mandat. Krščanski socialci so celo vzeli socialnim demokratom okraj Meidling in vrgli tako rdečega Wutschelna. V I. volivnem okraju je zmagal proti krščanskosocialnemu kandidatu Bielohlaveku nemški svobodomislec Moissl s samo 70 glasovi večine. Odločili so zanj socialnodemokratski glasovi. Vodja krščanskih delavcev, Kunschak, je dobil 1500 glasov več kakor pri prvi volitvi. V celem imajo torej v četrti skupini krščanski socialci 11 mandatov, socialni demokrati 9, židovski svobodomisleci 1 mandat, nemški nacionalci — nobenega. — Pri dopolnilnih volitvah v tretji skupini so bili izvoljeni krščanski socialci Rippar, Wagner, Rotter in v ožjo volitev je prišel krščanski sociallec Ullreich s socialistom Davidom. Pri ožji volitvi je bil izvoljen socialist David z 2101 glasom, Ullreich je ostal v manjšini z 2079 glasovi. — V drugi skupini je 48 mandatov. Od teh so si jih pri prvi volitvi priborili krščanski socialci 32, židovski svobodomisleci 2. Pri ožjih volitvah so dobili liberalci 2 mandata; imajo torej v drugi skupini 4 mandate, krščanski socialci 44. Nemški svobodomisleci so doživeli zadnje čase povsod občutne poraze in jih boli zdaj glava.

Delegacije.

Pred sejo avstrijske delegacije se je vršil 30. aprila pri predsedniku Doberjugu posvet avstrijskih delegatov. Mnogi delegati so povdarjali, da ogrska delegacija ni pravilno sestavljena, ker manjka zastopnikov hrvaškega sabora, in da so zavoljotega sklepi ogrske delegacije neveljavni. Dr. Šusteršič je vprašal predsednika delegacije, kaj namerava vsled tega narediti. Dobernjig je odgovoril, da je zadeva zelo težavna in da mora še premišljevati.

Dr. Lukacs proti totranskemu parlamentu.

Ogrski ministrski predsednik dr. Lukacs je hud na avstrijskega predsednika dr. Stürgkha zaradi znane njegove izjave na interpelacijo dr. Šusteršiča v zadevi izjemnega stanja na Hrvaškem. Stürgkh je namreč takoj odgovoril dr. Šusteršiču, da dogodki na Hrvaškem vplivajo na položaj cele države in da jih torej avstrijska vlada ne more mirno gledati. Lukacs je nato v ogrski zbornici odgovoril, da se naj avstrijska državna polovica nikar ne meša v ogrsko-hrvatske zadeve. Ogrski listi poročajo, da bo Cuvajev komisariat trajal še kak mesec, ker hoče mažarska vlada, da potihnejo prej vsi glasovi iz Avstrije, ker noče, da bi se mislilo, da se je vdala na avstrijski pritisk.

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Društveno gibanje.

Brnca. Slovensko tamburaško društvo »Dobrač« na Brnci priredi igro »Miklova Zala«, v štirih dejanjih, spisal Jakob Špicar, v gostilni g. Franca Mertelna v Zmetičah pri Brnci v nedeljo, dne 12. maja, na Vnebohod, dne 16. maja in v nedeljo, dne 19. maja. Začetek vsakokrat ob 7. uri zvečer. Vstopnina: I. sedež 1 K 20 vin., II. sedež 1 K; stojšča po 50 vin. — Odbor.

Št. Lipš. Slovensko kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 12. maja t. l., popoldne po blagoslovu v društveni sobi mesečni shod s poučnim govorom. Odbor.

Pliberško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 12. majnika 1912, ob priliki ustanovitve ženskega odseka v »Narodnem domu« igro »Sveta Cita«. Začetek po blagoslovu; vstopnina kakor ponavadi. — K obilni udeležbi prijazno vabi odbor.

Bilčovs. V nedeljo, dne 15. maja 1912, priredi kat. slov. izobraževalno društvo »Bilka« popoldne ob 3. uri v župnišču svoj mesečni shod. Pride tudi govornik iz Celovca. Povabljeni so vsi, posebno mladina, za katero se bo gospod govornik posebno potrudil. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dobrlavas. V nedeljo, dne 12. maja, popoldne po prvem sv. opravi bo shod mladeniškega odseka v društvenih prostorih. Govor bo zgodovinski in zelo zanimiv. Na Vnebohod, dne 16. maja, popoldne po blagoslovu bo mesečni shod dekliškega odseka.

Čebelarška podružnica Zgornja Vesca bo imela svoj občni zbor dne 5. maja ob treh popoldne pri g. Filipu Martiču p. d. Plavcu v Bilčovsu. Predaval bo urednik »Čebelarja«. Vabijo se vsi člani in prijatelji čebelarstva.

Vogrče. V nedeljo, dne 12. maja, priredi naše izobraževalno društvo popoldne po blagoslovu v šolskih prostorih svoj mesečni shod s primernimi govori. Pride tuj govornik. Društveniki in prijatelji društva, prihitite v najobilnejšem številu! — Odbor.

Št. Tomaž. Kat. slov. izobraževalno društvo »Eidinost« priredi na Kristusov vnebohod, dne 16. maja in v nedeljo, dne 19. maja, popoldne ob pol 3. uri v društvenem prostoru zborovanje in igro: »Večna mladost in večna lepota« s tamburanjem in petjem. Vstopnina kot navadno. Ude in prijatelje društva uljudno vabi odbor.

Št. Janž. Katol. slov. izobraževalno društvo v Št. Janžu priredi v nedeljo, 5. maja t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne pri Resmanu v Podsinjivasi igri »Tri sestre« in »Pijavka«. Po igrah prasta zabava in tamburanje. Vstopnina kot navadno. Vse somišljenike in prijatelje društva uljudno vabi odbor.

Nočemo biti nahodni, hripavi, zaslišeni, ne kašljamo, nismo slabotni, nismo nervozni; mi rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Dvanajstletnica za poskušnjo 5 kron franko. Mi imamo dober tek, zdrav želodec, nimamo slabosti, zato pa imamo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. 6 škatel franko 4 krone. Razpošilja E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

Loterijske številke.

Praga, 24. aprila: 7 40 84 9 59
 Gradec, 27. aprila: 57 1 22 67 9
 Dunaj, 27. aprila: 51 88 43 20 46

Hranilnica in posojilnica v Pliberku

vabi na

redni občni zbor

ki se vrši

v torek dne 14. majnika 1912 ob 1. uri popoldne v svojih uradnih prostorih v »Narodnem domu« v Pliberku.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1911.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vljudno vabi

načelstvo.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarska družba **Peter Wernig**, družba z omejeno odgovornostjo, v Borovljah na Koroškem.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Volneno

blago za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna **R. Stermecki v Celju št. 308.** Vzorcni na zahtevo poštne prosto.

Večje posestvo

se prodaja zaradi družinskih razmer. Pismena oglasila sprejema **Mina Kulterer**, Male Benetke, pošta Grabštanj pri Celovcu.

Vaš otrok

trpi tudi pri malem kašlju, tembolj pri krčevitem. Preprečite poslabšanje z uporabo zdravniško priporočenega, po iznenadljivo hitrem uspehu znanega sredstva

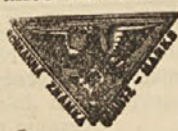
Thymomel Scillae.

Izvolite vprašati svojega zdravnika.

Steklenica K 2.20. Po pošti franko proti predplačilu K 2.90. Tri steklenice po pošti franko proti predplačilu K 7.—. Deset steklenic po pošti franko proti predplačilu K 20.—.

Izdelovatelj in glavna zaloga **lekarna B. FRAGNER**, c. kr. dvorni dobavitelj, PRAGA-III., ogel Nerudove ulice št. 203.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v večini lekarn, v Celovcu »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Zaloga sukna, platna, modnega in manufakturnega blaga.

Franc Souvan sin

Ljubljana, Mestni trg 22 in 23.

Manufakturna veletrgovina. Narodno podjetje.

Največja zaloga preprog. Popolne opreme za neveste.

Pastirski list

povodom euharističnega shoda na Dunaju

prevzvišenega gospoda knezoškofa krškega se dobi

v tiskarni Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Cena 10 vinarjev.

Organist in cerkovnik

se sprejme v št. Danijelu pri Prevaljah. Prednost imajo izšolani in rokodelci. Župnijski urad št. Danijel.

1912 Modni cefiri 1912

laneni in bombažasti kanafasi, inleti, platno, rjuhe, damasti, krizeti, brisače, robci za poletno sezono, batisti, atlasi, deleni, svila, višnjeva tkanina, etamini, blago za damske in moške obleke se kupi najceneje pri izdelovalcu

Jaroslav Marek ročna tkalnica in razpošiljalnica v Bistri št. 39 pri Novem mestu ob M., Češko.

Vzorcni se pošiljajo zastonj in poštne prosto! — V zalogi imam tudi veliko množino ostankov cešira, kanafasa, delena itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 16 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. Od ostankov se vzorcni ne pošiljajo. **Dopisuje se slovensko!** V enem letu nad 300 priznalic od Slovencev.

Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah

registr. zadruga z neomejenim poroštvom vabi na

redni občni zbor

ki se vrši

dne 16. maja 1912 (na Križevu) ob pol 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih pri šteklu na Fari.

Sporod:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje revizijskega zapisnika za leto 1910.
3. Sklepanje radi čistega dobička ter odobrenja računa za leto 1911.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Izprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Opomba. Ako bi ob določenem času ne bilo zastopano zadostno število združnikov, se vrši eno uro pozneje ravnotam po istem sporedu drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število zastopanih članov.

K obilni udeležbi vabi vljudno

odbor.

Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu

vabi na svoj

24. občni zbor

ki se vrši

v četrtek dne 9. maja 1912 ob 2. uri pop. v Narodnem domu v Spodnjem Dravogradu.

Sporod:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911.
3. Volitev odbora.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Ako ob določenem uri ni zadostno število članov, se vrši ob 3. uri popoldne drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število članov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Posestvo

z novo hišo in obokanim novim hlevom, pet minut od postaje Grabštanj in 14 minut z vlakom od Celovca, v slovenskem kraju, obsega okoli 20 oralov zemlje (ki obstoji iz najboljših, tik železnice ležečih njiv, travnikov in gozda), se takoj za 17.500 K prodaja z nasejanim žitom vred in tudi več zraven spadajočih premičnin. Denarja je treba samo okoli 10.000 kron, drugo more na posestvu ostati. (Pripravno tudi za vpokojence.) **To posestvo je bilo sodniško cenjeno na okoli 23.000 kron.** — Vprašanja s priloženo znamko sprejema posestnik **Anton Renko**, trgovec v Celovcu.

Mnogo prijateljev

si je pridobil s svojim iznenadljivim, hitrim uspehom pri revmatičnih, protinskih, nevraltičnih bolečinah in pri ozeblinah zdravniško toplo priporočeni izdelek, imenovan

Contrheuman.

Lajša in pomiruje bolečine, izsesava otekline na členih, pospešuje njih gibčnost in odstranjuje neprijetno boleče srbenje.

Poprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovatelj in glavna zaloga **B. FRAGNER, lekarna**, c. kr. dvorni zalagatelj, PRAGA-III., vogel Nerudove ulice št. 203. 1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1.50 dobi se 1 škatlico } franko
 " " " 5.— " " 5 škatlic }
 " " " 9.— " " 10 " }

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v vseh lekarnah, v Celovcu: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Vikt. Hauser, H. Gutt.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi za konje.

Za zabavo služi **kegljišče**, pozimi zakurjeno.

Poleti sedi na **senčnatem vrtu.**

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske
Ciril in Metodove vžigalice
ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

Naprodaj je takoj Brücklerjeva

kajža in žaga

v Gorjah pri Vrbi z vso razžagano in nežagano lesno robo, poleg pribl. 20 oralov sečnega gozda. Več pove posestnik Jan. Vospernik v Podravljah. ::

Obvarujte

vsako rano pred okuženjem in pokrijte isto z antiseptično obvezo.

Že 40 let se je izkazalo meščno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica stane 70 v. Proti preplačilu K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za K 7- pa 10 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogr. monarhije.

Pozor na ime izdelka ter izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

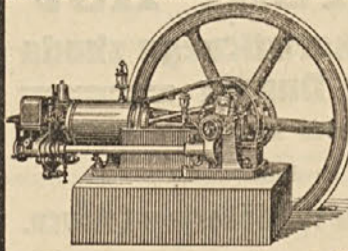
Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu »Pri angelu«, P. Hauser, H. Gutt, Vikt. Hauser.

Podiranje lesa.

Za več let, približno

8000 kubičnih metrov na leto,
se išče zmožen drvarski mojster

s kavcijo s 40 do 50 delavci. — Oglasila sprejme gospod graščak **Martin Hoffmann, Tamsweg, Solnograško**, na katerega se je treba obrniti.

Vsak strokovnjak Van pove, da so orig. Otmar-motor stabilen ali nepremaklj. in poljedelski stroji iz tovarne

C. Prosch, Celovec,

imejtelja brata inženirja Prosch, najboljši in najzanesljivejši, v obratu.

Zahtevajte specialne kataloge in obiske inženirja!

SUKNO

in modno blago za gospode in gospe priporočljivo izvozna hiša PRŮKOP SKORKOVSKÝ IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne cene. Na željo dam tukaj izgotoviti gosposke obleke.

CEFIRE

Pekarija

s stanovanjem se odda v najem v Šmihelu nad Pliberkom. Več pove Valentin Božič, p. d. Likeb, gostilničar v Šmihelu nad Pliberkom, Koroško.

CROATIA

zavarovalna zadruga v ZAGREBU.

Edini domači zavarovalni zavod.

Centrala:

ZAGREB, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Ustanovljena 1884.

Glavna zastopstva:

Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo.

Podružnica: Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr. (Telefon 25-94.)

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

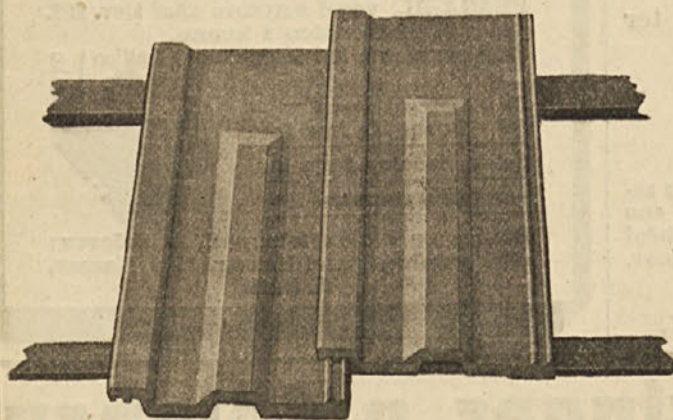
- 1. Na življenje:**
 1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
 2. Zavarovanje dote.
 3. Zavarovanje življenjske rente.
- 2. Proti škodi po požaru:**
 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn).
 2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.).
 3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.).
- 3. Zavarovanje steklenih šip.**

Zadružno imetje v vseh delih znaša	K 2,319.068-21
Od tega temeljna glavnica	„ 800.000—
Letni dohodek premije s pristojbinami	„ 1,221.748-41
Izplačane škode	„ 4,323.268-44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (tvrdka Kmet & Slivar).

Okrajni zastopnik za Celovec in okolico je g. JOŽEF STUHEC, sollicitator v pisarni dr. Müllerja. Obenem sprejemata ponudbe imenom okrajnega zastopnika g. ALOJZIJ TERČEK, knjigovez v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu, in g. MILOŠ SVANJAK, učitelj v Strojni, pošta Prevalje.

Spretni zastopniki se iščejo.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi v vsaki poljubni množini patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom »sistem Marzola«.

Brez odprtih navzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splitu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za komad. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.